

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

Visitatieverslag

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	odbs Onder de Wieken	
Adres	Achterstraat 5	
Postcode en plaats	3264 AB	Nieuw-Beijerland
E-mailadres school	ingrid.monnee@odbsonderdewieken.nl	
Directeur	I.J. Monnee-Schregardus	
Adjunct-directeur	-	
Daltoncoördinator		
Aantal groepen	5	
Aantal leerlingen	115	
Populatie (PO)	105 0,0 leerlingen 10 0,3 leerlingen	
Aantal leraren	8	
In bezit van Daltoncertificaat	7	
Bezig met Daltoncursus	-	
Nevenvestigingen	Nee	
Stand van zaken inspectie	basisarrangement	
Visitatie team		
Voorzitter		
Lid 1.		
Datum visitatie	10-11-2015	
Soort visitatie		1 ^e licentieverzoek
		2e licentieverzoek
	x	licentieverlenging
		versnelde visitatie licentieverlenging
		visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

Ontwikkel mogelijkheden voor de leerlingen zodat zij een grotere (op maat gesneden) verantwoordelijkheid krijgen in de samenstelling van hun taak en het uitvoeren (denk b.v. aan indeling en tijd) daarvan.

evaluatie school

Na onderzoek op verschillende scholen hebben we onze weektaak aangepast. Er staat enkel werk op wat de kinderen zelf kunnen plannen. Hierdoor hoef je niet eerst de klassikale activiteiten met de juf te plannen en wordt de taak overzichtelijker. Er is een opbouw in de hoeveelheid taken die erop staan. In de onderbouw plannen kinderen de volgorde van hun taken, vanaf groep 5 wordt het plannen verder uitgebouwd. Op het formulier staat vanaf gr. 5 de verwachte benodigde tijd per taak en ook de werktijd per dag is aangegeven. Het zelf plannen van werk is hierdoor uitgebreider en kinderen hebben hier meer vrijheid in. De tweede helft van groep 8 gebruiken we geen formulier meer, maar plannen ze in hun agenda. We hebben ook de Kieskast op de weektaak staan, hierbij hebben de kinderen ruimte om zelf een taak te kiezen. In ons daltonontwikkelplan is opgenomen dat we gaan nadenken over het creëren van ruimte voor eigen doelen van kinderen binnen hun taak.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam ziet in de praktijk dat de leerlingen veel verantwoordelijk krijgen in de samenstelling en de uitvoering van hun taak.

aanbeveling 2.

Onderzoek en ontwikkel hoe de taak is in te zetten als een instrument om leerlingen nog meer op maat te bedienen dan nu het geval is. Opdrachten kunnen (nog) meer gedifferentieerd worden aangeboden.

evaluatie school

Ook hiervoor zijn we navraag gaan doen bij collega-scholen. Een tijd lang hebben we taken op verschillende niveaus geprint, maar dit werd te arbeidsintensief. We wilden niet gaan werken met een digitaal weektaakprogramma, maar alles zo overzichtelijk mogelijk op één formulier. Op onze nieuwe weektaak zijn vanaf gr.3 voor de basisvakken de verschillende niveaus terug te vinden vanuit onze groepsplannen. Alle kinderen hebben een overzichtsblad in hun weektaakmapje waarop staat op welk niveau ze bij welk vak werken. Hierop wordt ook de instructie aangepast, zoals omschreven in het groepsplan. In gr.2 hebben we ervoor gekozen het niveau niet op de taak te vermelden, maar past de leerkracht de taken aan voor elk kind. Zodoende blijft het formulier overzichtelijk, maar heeft wel elk kind zijn programma op maat. Sinds dit schooljaar wordt een blad achter de weektaak gedaan, waarop staat wat de kinderen per niveau moeten maken.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam vindt dat differentiatie in de vorm van een 'taak op maat' op een overzichtelijke en duidelijke wijze tot zijn recht komt.

aanbeveling 3.

In groep 8 wordt gepland door de leerlingen. Bouw het plannen door leerlingen stapsgewijs uit naar lagere groepen.

evaluatie school

Met onze oude weektaak hebben we hier een start mee gemaakt na de visitatie. Helaas merkten we dat het oude formulier niet het juiste middel was om de verantwoordelijkheid en zelfstandigheid bij de kinderen te vergroten. We hebben onderzoek gedaan naar verschillende taken en zijn op veel scholen gaan kijken. Uiteindelijk hebben we een nieuw formulier ontwikkeld en zijn daar in augustus 2014 mee gestart. Tussentijds en aan het einde van dat schooljaar hebben we het gebruik in de klassen geëvalueerd. We hebben afspraken gemaakt over de hoeveelheid taken per leerjaar en de manier van plannen. We hebben ervoor gezorgd dat hier een goede opbouw in zit. Hierin is echter altijd persoonlijke differentiatie mogelijk en nodig. Vanaf januari groep 2 werken alle kinderen met een weektaak en plannen deze ook zelfstandig, uiteraard naar hun eigen mogelijkheden.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam ziet dat de leerlingen in alle groepen kunnen plannen en dat ook doen.

aanbeveling 4.

Maak een daltonontwikkelplan waarin alle door de school gewenste daltonontwikkelingen overzichtelijk bijeen staan. Denk daarbij ook aan een (realistische) tijdsfasering, hoe de doelen te bereiken en wie daarbij in te schakelen.

evaluatie school

Na de visitatie hebben we de ideeën die we hebben laten zien verder uitgewerkt en geperfectioneerd. We hebben verschillende scholen bezocht om nieuwe ideeën op te doen voor de toekomst. We hebben ons vooral gericht op de weektaak en het coöperatief leren. Uiteindelijk is hieruit een daltonontwikkelplan ontstaan voor de komende 5 jaar. Dit kunt u terugvinden in ons daltonboek.

bevindingen visitatieteam

Er is volgens het visitatieteam een ambitieus DaltonOntwikkelPlan voor de periode 2014-2019 gemaakt.

aanbeveling 5.

Besteed aandacht aan een sterke PR.

evaluatie school

Dat hebben we zeker gedaan! We hebben een mooie website, een actief Facebook en Twitteraccount. Samen met enthousiaste ouders is een ambassadeursgroep opgericht die zich o.a. bezig heeft gehouden met een mooie folder. Deze groep ouders is bijeengekomen om onze school meer naamsbekendheid te geven in de Hoeksche Waard. We staan vaak in de krant, komen op de radio en doen mee aan regionale activiteiten in samenwerking met o.a. de gemeente en sportverenigingen. We zijn een Gezonde School op het gebied van sociale emotionele ontwikkeling en krijgen binnenkort een nieuw Gezond schoolplein. De daltoncoördinator heeft verschillende informatieavonden verzorgd en jaarlijks hebben we een open dag. Elke 1^e woensdag van de maand is er na schooltijd een inloophetmoment voor alle ouders. We denken dat de ouderbetrokkenheid nog beter kan worden, hier willen we graag aan gaan werken.

bevindingen visitatieteam

De school zorgt er inderdaad voor dat ze op alle mogelijke manieren in de publiciteit komen. Een compliment voor de mooie en zeker informatieve Daltonfolder!

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Elke leerling vanaf januari groep 2 heeft een weektaak. Op het whiteboard staan de instructiemomenten en de taken, die daarbij horen. In elke groep hangt een huis-houdelijk takenbord waarop te zien is welke leerlingen verantwoordelijk zijn voor bepaalde taken. De leerlingen zorgen zelf voor het opbergen van de materialen. Zij weten de materialen hierdoor snel te vinden. De sfeer van verantwoordelijkheid voel je in alle groepen, maar ook groepsdoorbrekend. De leerlingen mogen vanaf groep 3 langzaam opgebouwd ook zelf taken nakijken. Toetsen blijven een verantwoordelijkheid van de leerkracht.

bevindingen visitatieteam

De leerlingen laten een grote mate van vrijheid op veel facetten zien in het klaslokaal. De keuze van werkplek buiten het lokaal is wat beperkt. Ook daar mag je de leerlingen wat meer vertrouwen geven. In de gesprekken met leerlingen hebben wij ervaren dat de leerlingen zich echt verantwoordelijk voelen voor hun taak, kwaliteit van samenwerking etc.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Alle leerlingen krijgen van hun leerkracht de verantwoording voor hun werk (taak). De leerkrachten zorgen ervoor dat het werk van de leerlingen goed op maat is. Voor de vakken rekenen en spelling is dit vrij simpel te doen, omdat alle leerlingen vanaf groep 4 t/m 7 op de Snappet werken. Voor de andere vakken wordt deze indeling gedaan vanuit de groepsplannen. De leerkrachten zorgen ervoor dat de materialen voor de lessen klaar liggen (staan). Verder hebben alle leerkrachten de verantwoording over hun lokaal, de gangen en het verdere gebouw. Verder zorgen de leerkrachten ervoor dat de ouders van hun leerlingen voorzien worden van de benodigde informatie.

bevindingen visitatieteam

Wij zien dat elk teamlid op BS Onder de Wieken de ruimte krijgt om het Dalton-onderwijs in zijn/haar groep op zijn/haar wijze in te vullen. Elke leerkracht neemt die ruimte ook en heeft ook een duidelijke mening hoe het anders of beter kan. De leraren van deze school laten in principe zien dat ze vertrouwen hebben in de vrijheid/verantwoordelijkheid die leerlingen aankunnen. Wellicht is het een idee om de weektaak regelmatig mee naar huis te geven om het 'contract' (weektaak) in al zijn facetten bespreekbaar te maken met de ouders/opvoeders van jullie leerlingen.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

De contacten met de ouders zijn goed te noemen. De directie zorgt voor contacten met alle ouders, alle leerlingen en met andere (dalton)scholen. De directie zorgt verder voor contacten met de N.D.V., stichting Acis en de Onderwijsinspectie. De 10 portretten van de Inspectie zijn samen met het team opgesteld en hebben geleid tot een voldoende/ goed Inspectierapport. Met elkaar zorgen we voor het vastleggen en nakomen van afspraken.

bevindingen visitatieteam

Er wordt op bs Onder de Wieken in een prettige sfeer door de leraren hard gewerkt met een groot verantwoordelijkheidsgevoel voor de leerlingen, voor elkaar, voor de ouders etc. De leerlingen weten voor zover wij dit hebben gezien waar ze aan toe zijn.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

De leerlingen maken gebruik van hun weektaak (plannen). Verder kunnen zij allemaal omgaan met de uitgestelde aandacht en de stoplichtkaartjes. De leerlingen krijgen vanaf groep 3 steeds meer de mogelijkheid om zelf hun werk na te kijken. De leerlingen weten hoe dit moet en wanneer zij hun werk in de hulpbak moeten leggen. De materialen liggen hiervoor op een vaste plaats. In het laadje van elke leerling ligt een mapje met daarin handelingswijzers. Zodra een van de handelingswijzers niet meer nodig is (volledig bekwaam), mag deze uit het mapje gehaald worden. In alle groepen staan bordjes voor toiletgebruik en voor werkplekken waar zelfstandig gewerkt kan worden. In de Kieskast staan diverse materialen, ingedeeld naar de meervoudige intelligenties, waarmee de leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen.

bevindingen visitatieteam

Binnen de ruimte die de leerlingen krijgen, tonen zij zich zelfstandig. De leerlingen kunnen goed uitleggen hoe de uitgestelde aandacht werkt. De materialen zijn toegankelijk. Middels de taak krijgen de kinderen in oplopende lijn de gelegenheid om zelfstandig hun taak in te plannen. Wat opvalt is dat de aanzet voor het echte plannen ingezet wordt in de tweede helft van het schooljaar in groep 2. Voor die tijd geven de kinderen aan wanneer een opdracht af is. De kinderen van ODBS Onder de Wieken zijn klaar voor een volgende stap. Zij laten zien in woord en gedrag meer zelfstandigheid aan te kunnen. Deze kinderen zijn in staat om in een eerder stadium te plannen en kunnen de zelfstandigheid aan om meer gebruik te maken van keuze van werkplek.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

De leerkrachten zorgen voor een doelmatige planning van activiteiten. Zij signaleren de zorgleerlingen en handelen daarnaar. De taken worden op maat aangeboden. Dit is te zien op een blaadje in het mapje van de weektaak, waarin elke leerling kan kijken op welk niveau zij moeten werken. Verder wordt in elk lokaal door de leerkracht gezorgd voor het materiaal en de inrichting van het lokaal, zodat de leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen. Dit betekent ook een goede organisatie in de groep en een gestructureerd klassenmanagement. Verder zorgt elke leerkracht dat de handelingswijzers up-to-date zijn, zodat de leerlingen zelfstandig aan het werk kunnen.

bevindingen visitatieteam

Wat opvalt is dat de symbolen die ingezet worden om de zelfstandigheid van de kinderen te bevorderen in iedere groep terug te vinden zijn. De verzorging straalt uit dat er aandacht aan wordt geschonken. Dit geldt ook voor de kieskast. Jammer is dat de kinderen niet op de hoogte zijn van het doel van de indeling van de kieskast, zodat er niet bewust wordt omgegaan met de verschillende intelligenties, terwijl dit wel beschreven staat in het Daltonwerkboek. (Aanbeveling 1).

Wat betreft de taak geven een aantal kinderen uit groep 8 aan niet uit te komen met de gegeven tijdsindeling. Wat opvalt is dat de tijd die kinderen krijgen voor de verwerking van hun taak aan de krappe kant is. Belangrijk is om na te gaan bij het ontwikkelen van een leerlijn (aanbeveling 2) of de zelfstandigheid binnen de planning en verwerking van de taak vergroot kan worden.

Gedurende de visitatie werd het duidelijk dat de kinderen veel meer mede-eigenaar kunnen worden van hun daltonschool. Door kinderen bewust te maken van het doel groeit inzicht, kennis en motivatie en deze kinderen staan als het ware te trappelen om deze volgende fase in te gaan.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Vorig schooljaar hebben wij aan de hand van de Gouden Cirkel nogmaals onze visie beschreven. Dit gebeurde op een coöperatieve manier. Het gehele schoolteam is ermee aan de slag gegaan. Ook bij het schrijven van het schoolplan hebben de teamleden gewerkt aan de invulling. De jaarplanning is opgezet door de voormalige daltoncoördinator en deze is door alle teamleden zelfstandig per bouw verwerkt. De leerkrachten bepalen welke methodes wij aan gaan schaffen.

Elke leerling kan zelfstandig naar een werkplek gaan, maar er wordt een kruisje op de weektaak gezet, wanneer zij/hij zich niet aan afspraken houdt. Twee kruisjes betekent dat zij twee weken niet op de zelfstandige werkplekken mogen werken. Er kan ingetekend worden op nascholing, maar er wordt hier vaak met teamcursussen gewerkt, omdat wij dit allemaal prettig en zinvol vinden.

bevindingen visitatieteam

We hebben hier te maken met een klein team. Duidelijk wordt dat er een bijzonder prettige sfeer heerst. De leerkrachten tonen zich zeer betrokken en hebben hart voor het vak. De communicatielijnen zijn kort omdat de teamleden elkaar iedere dag zien en spreken. Het vertrek van de daltoncoördinator wordt gezien als een groot verlies en laat binnen een klein team een groot gat achter. Het is goed te merken dat het belang van een continue Dalton ontwikkeling duidelijk is en dat er naar alle waarschijnlijkheid al een opvolgster ingewerkt gaat worden.

De komende jaren zal het opzetten van leerlijnen t.a.v. de vijf kernwaarden veel expertise vragen, waarbij de input van de directrice, mede omdat zij ook als visiteur werkt voor de NDV, en de daltoncoördinator van groot belang zijn. Aan het dalton ontwikkelplan is te zien dat er veel opgepakt is en dat er ook nog veel op de agenda staat voor de komende jaren. Het is belangrijk om hier prioriteiten aan te stellen en om er voor te zorgen dat ontwikkelingen landen en goed geïmplementeerd worden.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

Er wordt op Onder de Wieken veel samengewerkt met werkjes, projecten en taken. De leerlingen weten hierdoor goed hoe zij elkaar moeten helpen. Duidelijk is ook gemaakt dat helpen niet betekent voorzeggen. In alle groepen werken we met maatjes. Deze maatjes worden zeer regelmatig gewisseld. Verder mogen de leerlingen uit de hogere groepen tweemaal per week helpen met het lezen met groep 3 en 4. De leerlingenraad bestaat uit leerlingen van de groepen 5 t/m 8. Elk jaar worden hiervoor verkiezingen gehouden in de groepen. Zij moeten met elkaar de vergadering voorbereiden en uitvoeren. Ook wordt hiervan verslag gedaan op de website van de school. De afsprakenlang SiS (Samen is Sterker) is een van de dingen die de leerlingenraad samen heeft gemaakt, verder hebben zij een opa en oma-dag georganiseerd.

Er heerst veel respect voor elkaar. Elk jaar wordt ook meegedaan aan de Week van het Respect. De samenwerking wordt ook veel gehanteerd in de coöperatieve leerstrategieën. Hiervoor is een minimumleerlijn opgezet voor de gehele school.

bevindingen visitatieteam

Het team van Onder de Wieken heeft verschillende vormen van samenwerken zoals 'werken met maatjes' en 'coöperatief leren' voor de leerlingen ontwikkeld. Om het samenwerken stevig en gestructureerd in de Daltonpraktijk neer te zetten heeft het team van Onder de Wieken een leergang 'coöperatief leren' onder begeleiding van een externe deskundige ontwikkeld. Deze leergang ziet er in opbouw en diversiteit heel gedegen uit. In de praktijk hebben we een aantal voorbeelden gezien o.a. tafelrondje per tweetal'. Dit werkte zeer effectief en de leerlingen hadden er zichtbaar plezier in met name omdat het hen iets opleverde. Toch blijkt uit de gesprekken met de leerlingen dat er meer gebruik gemaakt moet worden van deze leergang, het wordt te weinig toegepast naar onze mening ondanks dat het zo'n geweldige didactische Dalton werkvorm is.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

Als team doen wij veel MET elkaar. Het is hier heel prettig werken. Je weet wat je kunt verwachten van elkaar. In iedere groep kun je zo binnen lopen en een les volgen. Nieuwe collega's voelen zich dan ook snel thuis op Onder de Wieken. Er is veel respect voor elkaar, de leerlingen en de ouders. We zullen elkaar ook altijd informeren over bepaalde zaken, overdracht is geen probleem. Dat hoeft niet eens afgesproken te worden, dat gaat helemaal vanzelf. Verder is iedereen bereid om een ander te helpen, tips te geven en ideeën te delen. In deze sfeer is het niet moeilijk om afspraken te maken, die je met elkaar nakomt en je kunt elkaar er altijd op aanspreken. Verder worden talenten van individuele collega's sterk benut.

bevindingen visitatieteam

De leraren van Onder de Wieken werken heel graag en veel samen. In een klein team moet elk teamlid veel werk verzetten, men is op elkaar aangewezen en men moet samenwerken. Elk teamlid straalt dit ook uit. Wij adviseren jullie nu nog **alle** vormen van samenwerken die je voor de leerlingen hebt gerealiseerd ook in de praktijk te benutten!

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

Wij werken veel samen met andere (dalton)scholen (po / vo). Er is een peuterspeelzaal net buiten het gebouw, ook de BSO is buiten het gebouw, maar één van de leidsters van de BSO is tevens overblijfmoeder op onze school. In de regio zijn wij altijd aanwezig. De directeur is secretaris van de regio en visitatievoorzitter bij de NDV.

Er is geregeld contact met de gemeente.

Wij werken ook samen met Hoeksche Waards Landschap, vaak met ouders en met externen zoals Leestalent.

bevindingen visitatieteam

Samenwerken is een essentieel onderdeel van het Daltononderwijs op bs Onder de Wieken. Ook buiten de eigen school is het team actief op daltongebied. De directeur is heel actief binnen de Dalton regio en op landelijk Dalton niveau!

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Wij werken met dagreflectie → eind van de dag. Er is ook vaak reflectie na een lesmoment (bijvoorbeeld na een CL-vorm. Reflectie op gedrag is dagelijks. Aan de hand van de kaarten van de reflectiemeester wordt gereflecteerd op verschillende gebieden waaronder bijvoorbeeld werkhouding en lesdoel. Regelmatig reflecteren kinderen op elkaar. Dit gaat o.a. in de vorm van complimenten geven. In de rapporten van de leerlingen reflecteren zij op zichzelf.

bevindingen visitatieteam

Mooi om te zien is het inzetten van de SIS-regels. Mede doordat dit consequent ingezet wordt, is de sfeer op school prima. De regel die centraal staat is bovenaan de weektaak te vinden. Wat ook uitstekend lijkt te werken is de emotie meter. Ook hier is te zien hoe belangrijk het is dat vaardigheden vanaf groep 1 opgebouwd worden. De kinderen raken gewend aan het verwoorden van gevoelens en kunnen dit kwijt binnen de veiligheid die de groep biedt. Op het gebied van sociaal-emotionele reflectie is ODBS Onder de Wieken uitstekend bezig. Op het gebied van reflecteren op het eigen leerproces blijkt dat kinderen niet doelbewust zijn. De mogelijkheden die geboden worden om tot reflectie te komen op het eigen leerproces zijn onvoldoende aanwezig. Te denken valt bijvoorbeeld aan een reflectiemogelijkheid op de taak. Laat, bij het opzetten van een leerlijn reflectie, de kinderen vooral meedenken. Deze kinderen kunnen dat zeer zeker aan en dit laten ze ook zien in hun eigen rapport. Het visitatieteam ziet het als een positief punt dat er in het rapport mogelijkheid geboden wordt tot eigen reflectie.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

De leerkrachten werken met zelfreflectie, tijdens en na een les (klassenmanagement/ lesdoel/ etc.). Tijdens klassenconsultaties bij collega's wordt achteraf gereflecteerd. De leerkrachten reflecteren vaak met kinderen individueel. Nu de daltoncoördinator naar een andere school is moeten we gaan zoeken naar een andere vorm.

bevindingen visitatieteam

Laat het vertrek van de daltoncoördinator geen reden zijn om goede dingen verloren te laten gaan. In het dalton ontwikkel plan is het ontwikkelen van een leerlijn reflectie al opgenomen en dat is een goede zaak. Er zijn al een aantal reflectiemogelijkheden opgepakt, maar het is belangrijk dat hier een goede opbouw in komt, afgestemd op het ontwikkelen van vaardigheden vanaf groep 1 t/m groep 8 (aanbeveling 2). Zoals eerder gezegd is er een goede collegiale sfeer binnen dit kleine team. Het geven van feedback aan elkaar lijkt totaal geen probleem te zijn. Er wordt gebruik gemaakt van elkaars expertise.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Op schoolniveau reflecteren wij in de rapportbesprekingen, tijdens groep-besprekingen en tijdens leerlingbesprekingen. Er wordt om de twee jaar een tevredenheidspeiling afgenomen onder ouders, leerlingen en leerkrachten. Verder wordt gereflecteerd na activiteiten met de school in werkgroepen. Er wordt regelmatig een Quick-scan WMK afgenomen over diverse onderdelen. Deze wordt grondig nabesproken. Individueel kunnen teamleden op zichzelf reflecteren tijdens het loopbaangesprek. De gesprekkencyclus is bij een ieder bekend. Tijdens de visitatie kunnen de tevredenheidspeilingen worden bekeken indien gewenst.

bevindingen visitatieteam

In bovenstaande evaluatie van school kan het visitatieteam zich vinden. Om indicator 4.10 even aan te halen: Op het gebied van reflecteren op het eigen leerproces van kinderen is nog een slag te slaan. Het is belangrijk dat er bij het ontwikkelen van een leerlijn (aanbeveling 2) goed gekeken wordt naar de vaardigheden die kinderen nodig hebben om te kunnen reflecteren vooraf, tijdens en na een werkproces en om hier een doorgaande lijn in uit te zetten.

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

Wij werken heel adaptief, alle leerlingen werken op hun eigen niveau. Vanaf groep 5 gaan zij de weektaak plannen. Er wordt gebruik gemaakt van diverse materialen, die allemaal onder handbereik zijn in de groepen. We werken met een soort stoplicht tijdens instructie, verlengde instructie en individuele aandacht. De kinderen die dat nodig hebben werken met de kleurenklok.

In alle groepen wordt regelmatig gebruik gemaakt van coöperatieve leerstrategieën. In alle groepen wordt gebruik gemaakt van handelingswijzers. Hiervoor hebben de kinderen een apart mapje. In elke groep wordt gebruik gemaakt van een dagplanbord. De afspraken hierover moeten nogmaals worden vastgesteld. In elke groep is een Kieskast te vinden, die zelfs in het boek van Roel Rohner en Hans Wenke is vermeld. Hierin staan diverse materialen op niveau, die worden gebruikt voor keuzewerk. De materialen zijn ingedeeld aan de hand van M.I.

bevindingen visitatieteam

Er wordt op Onder de Wieken naar onze mening over het algemeen effectief en doelmatig gewerkt. De leerlingen hebben een 'taak op maat' en plannen op hun weektaak. Als je de leerlingen bevroegt op deze onderdelen dan kunnen ze je over het algemeen heel goed uitleggen hoe die in de praktijk werken. Wat wij belangrijk vonden te horen was het feit dat ze ons konden uitleggen wat de positieve effecten voor hen waren ten gevolge van deze twee onderdelen.

Bij navraag bij de leerlingen kon niemand ons iets vertellen over de indeling van de meervoudige intelligentie bij de kieskast en de bedoeling hiervan.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Natuurlijk is het voor alle leerkrachten van belang dat zij duidelijk plannen. Resultaten van diverse toetsen worden ingevoerd in het leerlingvolgsysteem van Parnassys. Deze gegevens gebruiken wij voor groepsoverzichten en groepsplannen. Deze worden in de klassenmap gezet met een instructiematrix. Het gebruik van Snappet zorgt ook voor een duidelijk overzicht voor de leerkrachten. Het "stoplicht" wordt gebruikt door de leerkrachten voor o.a. pre-teaching, verlengde instructie en individuele aandacht. Alle leerkrachten maken gebruik van diverse coöperatieve lessen. De differentiatie is groot, er is een Plusklas en een Leesklas. Het klassenmanagement moet hiervoor goed op orde zijn. De leerkrachten zorgen voor het up-to-date houden van de Kieskastwerkjes.

bevindingen visitatieteam

Wij hebben ervaren dat jullie samen een weektaak hebben ontwikkeld die naar onze mening effectief is op het gebied van plannen, differentiatie, taaktijd etc. Snappet, de diverse vormen van instructie, het stoplicht zijn ook hele afdoende middelen om deze effectiviteit te realiseren.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Er is bij ons op school een goede doorgaande lijn, die door de leerkrachten in de gaten wordt gehouden. Er wordt eenmaal per jaar in alle groepen met elkaar gekeken hoe we alles in een lijn houden. Er zijn verschillende vormen van vergaderen. De leerkrachten moeten hier allemaal hun verantwoording in nemen. De ouderraad en de medezeggenschapsraad zijn zeer actief, want ook hier staat vaak het punt "dalton" op de agenda. Feesten worden vaak vorm gegeven met de kernwaarden van dalton.

bevindingen visitatieteam

Wij missen in jullie Daltonboek de doorgaande lijn van elke kernwaarde. Wij hebben jullie ook een aanbeveling hieromtrent gegeven. Als jullie deze doorgaande lijnen hebben beschreven dan weten jullie naar onze mening nog beter wat jullie Dalton-doelen zijn en ook kun je dan bepalen hoe effectief en doelmatig ze zijn.

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Er is een daltonontwikkelplan geschreven, dat naast ons algemene schoolplan te zien is. Vanuit dit ontwikkelplan is een daltonboek ontwikkeld. Hierin staan de inmiddels geborgde afspraken. Dit wordt elk jaar opnieuw geëvalueerd en aangepast indien nodig.

Eind vorig schooljaar is onze daltoncoördinator op een andere school gaan werken. Twee leerkrachten gaan deze taak van haar overnemen, voorlopig samen met de directeur. Alle leerkrachten zijn dalton geschoold, op een na. Zij is ons team komen versterken, na het vertrek van eerder genoemde collega.

De directeur zorgt voor de scholing. Dit is vaak daltongericht, maar ook andere onderwerpen komen aan de orde. Indien er een congres is van onze regio, doen alle leerkrachten hieraan mee. De workshops worden daarna in teamverband gedeeld. In alle documenten wordt dalton naar voren geschoven. Overal wordt dalton vermeld, zeker in ons handelen.

Het gebouw staat voor alle leerlingen open om een eigen werkplek te zoeken. Hierbij geldt op bepaalde plekken een stiltewerkplek, op andere plekken mag worden samengewerkt, altijd wel met fluisterstem.

Er worden regelmatig (eens per twee jaar) enquêtes gehouden onder leerlingen, ouders en leerkrachten. Hierin komen ook onze kernwaarden naar voren.

De directeur is secretaris van de regio Zuid-Holland en Zeeland. Zij is bij alle regiobijeenkomsten aanwezig. Verder is zij ook visitatievoorzitter van de NDV.

Er is een leerlingenraad, die de school adviseert over diverse zaken. Zij komen ongeveer 6 x per jaar bijeen onder leiding van de directeur. Zij verzorgen zelf de agenda, de notulen en de ideeënbus van alle leerlingen. Hieruit komen soms erg leuke initiatieven.

In de nieuwsbrief, die elke twee weken naar de ouders gaat, staat elk nieuwtje over daltonontwikkeling. Dit is ook een vast punt bij de medezeggenschapsraadvergadering.

Het schoolbestuur vindt het prima dat wij een daltonschool zijn geworden. Zij kunnen in het kader van wet- en regelgeving echter nooit vaste afspraken maken, zoals bijvoorbeeld leerkrachten die hier komen werken moeten daltongeschoold zijn. Hiervoor blijft de school verantwoordelijk.

bevindingen visitatieteam

De punten die de school noemt in bovenstaande evaluatie zijn gezien door de visitatiecommissie. De profilering van ODBS Onder de Wieken is helder. Er is een mooie, zeer doordachte folder ontwikkeld en mede door het schoollied wordt de uitstraling aangezet. De documentatie te weten schoolgids, dalton werkboek, schoolplan en dalton ontwikkelplan is in orde en heeft een mooie herkenbare lay-out. De daltonprofilering binnen de gangen en overige werkruimtes staat als ontwikkelpunt in het ontwikkelplan en daar kan het visitatieteam zich in vinden. Posters en het visueel maken waar dalton voor staat kan meer uitgewerkt worden.

Als belangrijk ontwikkelpunt en onderdeel van aanbeveling 2 noemt het visitatieteam punt 6.8: De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school. Zoals aangegeven in de bevindingen van het visitatieteam bij de overige kernaarden is het belangrijk dat de kinderen de doelen weten waar ze, ondersteund door het Daltononderwijs, aan werken. Door betrokken te worden bij de daltonontwikkeling van hun eigen daltonschool zal mede-eigenaarschap ontstaan.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Het is heel jammer dat onze (geschoolde) daltoncoördinator afgelopen schooljaar is vertrokken naar een andere school. Het was heel fijn geweest als zij hier was gebleven, zo net voor de visitatie. Zij heeft nog wel voor de nodige ondersteuning gezorgd.

Uit de gesprekken met leerlingen

De leerlingenraad bestaat uit twee leerlingen uit de groepen 5,6,7 en 8, in totaal dus 8 kinderen. De taken zijn verdeeld: groep 5 is verantwoordelijk voor de ideeënbus, groep 6 zorgt voor de agenda, groep 7 maakt de notulen en groep 8 fungeert als voorzitter.

De kinderen geven aan blij te zijn met hun school. Als positieve punten noemen ze: zich veilig voelen, goede hulp krijgen van de leerkrachten, er wordt niet veel gepest, de gezelligheid in de klassen, je mag je eigen mening geven, er wordt goed geluisterd door de leerkrachten en de kinderen maken makkelijk vrienden.

Over de vraag wat nu precies een daltonschool was moest wel even nagedacht worden, maar het antwoord bestond uit: je leert hier plannen, je mag zelfstandig werken, je leert samenwerken en we doen hier spelletjes (coöperatief werken).

De taken van de leerlingenraad zijn: zich bezig houden met de school, het verzamelen van de ideeën uit de ideeënbus en in vergadering bepalen waar wat mee gedaan wordt. Zo zijn er bijvoorbeeld appelbomen op het schoolplein gekomen.

Op de vraag hoe je in de leerlingenraad komt: in sommige groepen moet je jezelf presenteren d.m.v. een toespraakje en dan kan de groep stemmen, in een andere groep wordt er geloot.

Om in de leerlingenraad te kunnen zitten moet je volgens de kinderen: goed naar elkaar kunnen luisteren, je mening durven geven, goed kunnen vertellen/praten en je moet goed kunnen nadenken. Het is ook belangrijk om na school tijd te hebben.

Op de vraag of de kinderen meer zouden willen/kunnen betekenen in de leerlingenraad werd het volgende gezegd: We zouden wel een actie voor school op willen zetten om geld in te zamelen, op het schoolplein wordt toch nog wel eens gescholden en geplaagd, de kinderen vinden dat de juffen in de pauzes soms te laat naar buiten komen waardoor dit soort dingen nog wel eens gebeuren, soms wordt er ook wel eens op de wc's gestaan, maar camera's op het toilet vinden we niet zo'n goed idee.

Verder werd aan het eind van het gesprek nog als positief punt de plusklas genoemd.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Wat betreft de gesprekken met de leraren staan alle zaken in dit visitatieverslag op diverse plaatsen vermeld.

Met jullie conciërge hebben we een aantal gesprekken gehad. Het is een man die de school een warm hart toedraagt! Hij was voor ons, het visitatieteam zeer hulpvaardig en hij heeft een heerlijke lunch verzorgd! Daarvoor onze dank.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Wij hebben een prettig, duidelijk en open begingesprek met de directeur van de school gehad. Zij heeft onze vragen goed beantwoord. Zij vertelde ons dat met het vertrek van een kwalitatieve goede daltoncoördinator ook een inspirerende bron van Daltonkennis is verloren gegaan. Maar zij vindt dat het team van Onder de Wieken samen de Daltonontwikkeling op deze school gaande houdt. De directeur heeft ons de hele dag met raad en daad bijgestaan daar waar het nodig was.

Uit de gesprekken met ouders

Wij hebben een zeer informatief en open gesprek gehad met vijf ouders. Alle ouders zijn erg tevreden over deze school. Zij vinden dat hun kinderen goed tot ontwikkeling komen op deze school. Met name de sociale component ten gevolge van o.a. het samenwerken heeft een bijzonder positief effect op het handelen van hun kinderen zowel op school alsook thuis! Het feit dat de Daltoncoördinator is vertrokken naar een andere school wordt meteen genoemd als een probleem. Toch vindt men dat het team onder de leiding van de directeur dit goed oppakt! Men constateert dat het leerlingenaantal van de school terugloopt. Ook door een gerichte 'pr aktie' denkt men dat het moeilijk zal zijn om meer leerlingen naar Onder de Wieken te trekken.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Dhr. G. Denneboom

Na een voorstelronde waarin de heer Denneboom heeft aangegeven dat hij 'onderwijs' op bovenscholens niveau in zijn pakket heeft, hebben wij een zinvol en fijn gesprek gehad met de heer Denneboom. De heer Gerbert Denneboom is lid van de RvB en adviseur P&O van de RvT.

In het bestuur van Acis zitten 23 scholen waarvan drie Daltonscholen. Verder zit er ook nog een V.O.-school in dit bestuur. Het gaat hier om 3200 leerlingen en 300 medewerkers.

De heer Denneboom leest regelmatig de nieuwsbrief van de NDV.

Wij hebben in dit gesprek het feit ter sprake gebracht dat de directeur als een kwalitatieve goede voorzitter van Daltonvisitatieteams acteert in het Dalton onderwijsveld maar dat het voor haar heel moeilijk is om de verplichte Dalton-scholing te volgen, omdat de studiedagen altijd vallen op dagen dat zij directie-overleg of directie-studiedagen van haar stichting heeft. Wij vinden dat Ingrid enerzijds veel opsteekt voor haar eigen Daltonontwikkeling maar zeker ook voor haar eigen school door het 'voorzitterschap bij Daltonvisitaties' maar ze moet dan wel deze studiedagen kunnen bijwonen. De heer Denneboom begrijpt de problematiek, hij geeft aan dat hij zeker mee wil werken om hiervoor een oplossing te vinden. Het visitatieteam zal bij het Algemeen Bestuur van de NDV de vraag neerleggen om haar jaarprogramma inclusief de studiedagen voor het volgende schooljaar al in februari/maart vast te leggen.

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit- doelmatigheid		X
6	Borging		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1.	Uitgangspunt bij een visitatie is dat wat je leest in de Daltonstukken je ook wil zien in jullie Daltonpraktijk. Wij hebben een wisselend beeld hieraan overgehouden. Sommige zaken hebben we bijvoorbeeld bijna niet gezien en wel gelezen. Er zijn heel veel mooie Dalton-ingrediënten op jullie school. Zorg dat men die ook allemaal in een goede samenhang kan zien. * Ter verduidelijking staan er twee voorbeelden ter onderbouwing van deze aanbeveling beschreven onder het kopje 'slotopmerkingen' bij het *!
Nr. 2.	Beschrijf van elke kernwaarde de doorgaande lijn in jullie Daltonboek en neem jullie leerlingen mee in dit proces.

slotopmerkingen

*1. Kieskast op basis van Meervoudige intelligentie. Wij constateerden dat zowel een grote groep leerlingen alsook een aantal leraren niet op de hoogte waren van de indeling in meervoudige intelligenties en de bedoelingen hiervan en dus ook de samenhang niet zagen tussen kieskast en MI.

Meervoudige intelligentie betekent: de bekwaamheid om te leren, om problemen op te lossen. Dit betekent dat je op sommige manieren meer intelligent bent dan op andere. Gebruik de 8 vormen van intelligentie die je bij de leerlingen constateert om met behulp van deze specifieke intelligentie problemen op te lossen door elk kind b.v. verbaal/linguïstische intelligentie (taalslim) bij taal.

2. Coöperatief leren. Het hele team heeft een tweejarige cursus coöperatief leren gedaan. Prima! Als bijlage bij het Daltonboek zien we een overzicht van een opbouw van coöperatief leren van groep 1-8, heel mooi. Maar in de praktijk zien we dat er in feite maar in 1 groep door leerlingen alsook door de leraar verteld kan worden wat coöperatief leren is en hoe het kan werken in de groep en wat het doel ervan is. Dat hebben we dan ook als een subliem voorstel in deze groep gezien. De rest van de leerlingen en leraren lieten ons een onsamenhangend en wisselend beeld zien. Kortom 'laat zien wat je schrijft in je plannen' en maak iedereen duidelijk tot in de Dalton haarvaten toe, dat er een samenhang is tussen de vormen van coöperatief leren, wat het doel is en wat het moet opleveren.

Wij hebben tijdens onze visitatie op jullie school een hele fijne Daltonsfeer gevoeld! Een Daltonsfeer die zich kenmerkt door een open houding en toegankelijkheid van leerlingen en leraren, door een sfeer waarbinnen kinderen bij navraag zich veilig voelen!

Wij waren onder de indruk van jullie 'emotiemeter', de doorgaande lijn van de 'maatjesmuur' en de leergang coöperatief leren, de uitleg van de differentiatie mogelijkheden (legenda) bij de takenkaart!

Wij willen jullie nog twee tips geven:

1. Wij adviseren jullie voortaan alle belangrijke Daltonstukken in jullie Daltonboek op te nemen met name: voorbeelden van al de weektaken, overzicht van SIS, Dalton Ontwikkelings Plan.
2. Laat in de toekomst bij nieuwe visitaties meer Dalton en vooral jullie Daltonparadepaardjes zien.

Wij danken jullie voor jullie gastvrijheid en de heerlijke lunch en we wensen jullie heel veel succes met jullie toekomstige Daltonontwikkeling.

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Wij hebben als school de visitatie als erg prettig ervaren. De visiteurs hebben veel in de groepen kunnen zien. Wat opvalt in het verslag is dat er door de leerlingen niet wordt gezien hoeveel coöperatieve leerstrategieën er worden gedaan in de groepen. Dit is jammer, maar wel herkenbaar. De kinderen op Onder de Wieken weten niet dat er ook scholen zijn die deze vormen niet gebruiken, verder weten zij ook niet dat er scholen zijn die geen Kieskast hebben.

Wij hebben deze zaken omschreven, in elke groep wordt minimaal 3x per week een C.L. gebruikt.

Misschien is het wel zaak om dit meer te benoemen in de groep zodat de kinderen dit ervaren als "gewoon." De Kieskast met M.I. is ook door de kinderen niet als zodanig omschreven. Zij weten waar elk symbool voor staat, maar ook dit zit er zo in, dat zij het alleen zien als keuzewerk. Ook hier moeten we het meer gaan benoemen en blijven herhalen zodat de kinderen dit weten.

Tijdens de volgende visitatie zullen wij duidelijker onze parels laten zien. (Kieskast en C.L.). We zullen dit verder uitwerken.

Nogmaals dank aan de visiteurs voor de vele mooie woorden.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Uitgangspunt bij een visitatie is dat wat je leest in de Daltonstukken je ook wil zien in jullie Daltonpraktijk. Wij hebben een wisselend beeld hieraan overgehouden. Sommige zaken hebben we bijvoorbeeld bijna niet gezien en wel gelezen. Er zijn heel veel mooie Dalton ingrediënten op jullie school. Zorg dat men die ook allemaal in een goede samenhang kan zien.
actie	team
uitvoerenden	directeur en dalton-coördinator
tijdvak	Jaarplan 2016-2017, jaarplan 2017-2018, jaarplan 2018-2019
scholing/ externe ondersteuning	geen
toelichting	Tijdens studiedagen zullen de M.I.'s nogmaals besproken worden en de kasten nieuw leven ingeblazen. Tevens gaan we de M.I.'s weer benoemen bij het geven van opdrachten. In de bovenbouw kunnen de kinderen kiezen welke voorkeur zij hebben en daardoor ook gericht kiezen bij de Kieskast. Daarnaast kan de leerkracht dan ook kiezen een leerling een andere intelligentie te laten ontwikkelen. Onze leerlijn coöperatieve leerstrategieën wordt verder uitgewerkt en consequent toegepast in elke groep.

aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Beschrijf van elke kernwaarde de doorgaande lijn in jullie Daltonboek en neem jullie leerlingen mee in dit proces.
actie	team
uitvoerenden	directeur en daltoncoördinator
tijdvak	Schooljaar 2015-2016 een kernwaarde, schooljaar 2016-2017 de volgende kernwaarde, schooljaar 2017-2018, weer een volgende kernwaarde en zo door tot de volgende visitatie
scholing/ externe ondersteuning	Wij gaan dit tijdens studiemiddagen doen. Per kernwaarde wordt hiervoor een 16-veld gebruikt.
toelichting	Eerste studiemiddag per jaar 16 veld invullen, uitwerken, implementeren en aan het eind van het jaar evalueren.

**Ondertekening school en
visitatievoorzitter voor gezien**

naam	functie	handtekening	datum

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.